

**РЕШЕНИЕ**  
2024 елның 31 октябре

Рус Әжиле ав.

**КАРАР**  
№ 179

«Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районының "Рус Әжиле авыл жирлеге" муниципаль берәмлеге милкендәге мөлкәт белән идарә итү һәм эш итү тәртибе турында" нигезләмәне раслау хакында

«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 25.1 статьясын, «Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында» 2004 елның 28 июлдәге 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законының 35 статьясын һәм Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районының «Рус Әжиле авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставының 17 статьясын гамәлгә ашыру максатларында Рус Әжиле авыл жирлеге Советы **карап итте:**

1. «Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районының «Рус Әжиле авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге милкендәге мөлкәт белән идарә итү һәм эш итү тәртибе турында» нигезләмәне кушымта нигезендә расларга.

2. Әлеге карарны Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында игълан итәргә (<http://pravo.tatarstan.ru> Татарстан Республикасы Муниципаль берәмлекләр порталының Интернет челтәрендә (<http://zelenodolsk.tatarstan.ru>), шулай ук Рус Әжиле авыл жирлегенең мәгълүмат стендларында тубәндәге адреслар буенча: Рус Әжиле авылы, Центральная урамы, 1йорт (жирлек администрациясе бинасы), Карәшәм авылы, Новая урамы, 27 йорт (мәдәният йорты бинасы) урнаштырырга.

3. Әлеге карар рәсми игълан ителгән мизгелдән үз көченә керә.

4. Аның үтөлешен контрольдә тотуны үземдә калдырам.

Рус Әжиле авыл жирлеге башлыгы,  
Совет рәисе



Г.Ф.Семахина

Мөлкәт белән идарә итү һәм эш итү тәртибе турында,  
Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районының « Рус Әжиле  
авыл җирлеге » муниципаль берәмлеге милкендәге мөлкәт белән идарә итү һәм  
эш итү тәртибе турында  
НИГЕЗЛӘМӘ

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Әлеге Нигезләмә:

- Россия Федерациясе Конституциясе,
- Россия Федерациясе Гражданлык Кодексы Белән,
- "Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында" 2003 елның 6 октябрдәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон (алга таба-131-ФЗ номерлы Закон),
- "Күчәмсез милекне дәүләт теркәвенә алу турында" 2015 елның 13 июлдәге 218-ФЗ номерлы Федераль закон белән,
- «Дәүләт һәм муниципаль мөлкәтне хосусыйлаштыру турында» 21.12.2001 ел, № 178-ФЗ Федераль законы (алга таба-178-ФЗ номерлы Закон);
- РФ Хөкүмәтенең "Дәүләт яки муниципаль мөлкәтне электрон рәвештә сатуны оештыру һәм уздыру турында"2012 елның 27 августындагы 860 номерлы карары белән
- башка федераль законнар белән,
- Татарстан Республикасы Конституциясе Белән,
- "Татарстан Республикасында җирле үзидарә турында" 2004 елның 28 июлдәге 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы законы белән,
- Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районының «Рус Әжиле авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге Уставы (алга таба-район Уставы) белән туры китереп эшләнде.

1.2. Нигезләмә Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районының « Рус Әжиле авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге милкендәге мөлкәт белән идарә итү һәм эш итү тәртибен (алга таба – алга таба - нигезләмә), Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районының « Рус Әжиле авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге җирле үзидарә органнарының мөлкәти мөнәсәбәтләр өлкәсендәге хокукларны һәм бурычларны гамәлгә ашыруда вәкаләтләр билгели.

1.3. Әлеге Нигезләмә белән җайга салынмаган милек мөнәсәбәтләре, шул исәптән җирле бюджет акчалары, бюджеттан тыш фондлар, торак фонды, Җир һәм башка табигать ресурслары белән идарә итү һәм эш итү үзенчәлекләре Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы Законнары, Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районының «Рус Әжиле авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге җирле үзидарә органнарының норматив актлары (алга таба – җирле үзидарә органнары) белән җайга салына.

1.4. Муниципаль милек белән идарә итүнең һәм аның белән эш итүнең төп бурычлары булып:

1) муниципаль мөлкәт белән нәтижәле идарә итү нигезендә Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районының «Рус Әжиле авыл җирлеген» муниципаль берәмлеген бюджетен керемнән (алга таба – район бюджетен) арттыру;

2) муниципаль мөлкәт структурасын оптимальләштерү;

3) Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районының «Рус Әжиле авыл җирлеген» муниципаль берәмлеген икътисадына инвестицияләр җәлеп итү өчен муниципаль мөлкәттән инструмент буларак файдалану;

4) муниципаль мөлкәттән файдалануның нәтижәле алу өчен арттыру.

1.5. Муниципаль мөлкәткә Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районының «Рус Әжиле авыл җирлеген» муниципаль берәмлеген территориясендә һәм аннан читтә урнашкан, дәүләт милкен чикләү нәтижәсендә муниципаль берәмлеккә тапшырылган йә граждән законнарында билгеләнгән башка нигездә сатып алынган барлык объектлар керә.

1.6. Муниципаль мөлкәт Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районының «Рус Әжиле авыл җирлеген» муниципаль берәмлеген муниципаль казнасыннан (алга таба – район казнасы) һәм оператив идарә хокукында муниципаль учреждениеләргә беркетелгән мөлкәттән тора.

1.7. Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районының «Рус Әжиле авыл җирлеген» муниципаль берәмлеген (алга таба – район) милкендә булырга мөмкин:

1) районның җирле әһәмияттәгә мәсьәләләрен хәл итү өчен билгеләнгән мөлкәт;

2) федераль законнарда һәм Россия Федерациясене субъектлары законнарында билгеләнгән очракларда җирле үзидарә органнарына тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыру өчен билгеләнгән мөлкәт, шулай ук 131-ФЗ номерлы Законның 15 статьясындагы 4 өлешендә каралган тәртиптә җирле үзидарә органнарына тапшырылган аерым вәкаләтләрне гамәлгә ашыру өчен билгеләнгән мөлкәт;

3) Зеленодольск муниципаль районы Советы (алга таба – район Советы) җирле үзидарә органнарының норматив хокукый актлары нигезендә район җирле үзидарә органнарының һәм район җирле үзидарәсене вазыйфаи затларының, муниципаль хезмәткәрләренең, муниципаль предприятиеләр һәм учреждениеләр хезмәткәрләренең эшчәнлеген тәэмин итү өчен билгеләнгән мөлкәт;

4) хәл итү хокукы федераль законнар белән җирле үзидарә органнарына бирелгән һәм җирле әһәмияттәгә мәсьәләләргә кертелмәгән мәсьәләләрен хәл итү өчен кирәкле мөлкәт;

5) 131-ФЗ номерлы законның 14 статьясындагы 3 һәм 4 өлешләре нигезендә җирле әһәмияттәгә мәсьәләләрен хәл итү өчен билгеләнгән мөлкәт, шулай ук 131-ФЗ номерлы Законның 17 статьясындагы 1 һәм 11 өлешләре нигезендә җирле әһәмияттәгә мәсьәләләрен хәл итү вәкаләтләрен гамәлгә ашыру өчен билгеләнгән мөлкәт.

1.8. Район казнасын район бюджетен акчалары һәм муниципаль предприятиеләр һәм учреждениеләргә беркетелмәгән башка муниципаль мөлкәт тәшкил итә.

Район казнасы мөлкәте гамәлдәге законнарда һәм әлеге Нигезләмәдә билгеләнгән тәртиптә юридик һәм физик затларга хужалык карамагына, оператив идарәгә, арендага, түләүсез файдалануга, ышанычлы идарәгә, залогка (ипотекага) тапшырылырга, читләштерелергә мөмкин.

Казна мөлкәте гамәлдәге законнарда билгеләнгән очракларда авыл җирлегә йөкләмәләре буенча түләтү объекты булырга мөмкин.

## 2. Милекченең мөлкәткә карата хокукларын гамәлгә ашыру, муниципаль милектәге

2.1. Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районының «Рус Әҗиле авыл җирлегә» муниципаль берәмлегә үзенә караган мөлкәтнең милекчесе булып тора.

2.2. Районның муниципаль милке составына керүче мөлкәткә карата милекче хокукларын авыл җирлегә исемнен районның җирле үзидарә органнары аларның район уставында, әлеге Нигезләмәдә, әлеге органнарның статусын билгеләүче башка актларда билгеләнгән компетенцияләре кысаларында гамәлгә ашыралар.

2.3. Районның җирле үзидарә органнары муниципаль мөлкәтне федераль законнар нигезендә физик һәм юридик затларга, Россия Федерациясә дәүләт хакимияте органнарына, Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнарына һәм башка муниципаль берәмлекләренә җирле үзидарә органнарына вакытлыча яисә даими файдалануга тапшырырга, читләштерергә, башка алыш-бирешләр башкарырга хокуклы.

2.4. Күгәй авыл җирлегә Советы компетенциясенә түбәндәгеләр керә:

- район милкендәге мөлкәт белән идарә итү һәм эш итү тәртибен билгеләү;
- муниципаль предприятиеләрне һәм учреждениеләрне төзү, үзгәртеп оештыру һәм бетерү турында, шулай ук муниципаль предприятиеләр һәм учреждениеләр хезмәтләренә, эшләренә башкаруга тарифлар билгеләү турында карарлар кабул итү тәртибен билгеләү, федераль законнарда каралган очраклардан тыш;

- план чорына муниципаль мөлкәтне хосусыйлаштыруның фаразлау планын (программасын) раслау.

- Россия Федерациясә, Татарстан Республикасы законнарында һәм авыл җирлегенә муниципаль хокукый актларында билгеләнгән башка вәкаләтләренә гамәлгә ашыру

2.5. Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районының «Рус Әҗиле авыл җирлегә» муниципаль берәмлегә башлыгы (алга таба – авыл җирлегә башлыгы) авыл җирлегә исемнен:

- муниципаль мөлкәт белән идарә итү өлкәсендә район сәясәтенә төп юнәлешләрен билгели;

- муниципаль мөлкәт белән идарә итү һәм аның белән эш итү буенча үз компетенциясә чикләрендә карарлар кабул итә;

- Россия Федерациясә, Татарстан Республикасы законнары һәм район Уставы нигезендә башка вәкаләтләренә гамәлгә ашыра.

2.6. Рус Әжиле авыл җирлеге Башкарма комитетының (алга таба – Башкарма комитет) муниципаль милеккә идарә өлкәсендәге компетенциясенә, авыл җирлеге территориясендә керә:

- авыл җирлеге муниципаль милкендәге мөлкәт белән идарә итү, җирлек муниципаль милке объектларын төзү, сатып алу, алардан файдалану, алар белән эш итү һәм арендау мәсьәләләрен хәл итү

- муниципаль мөлкәт реестрларын, мөлкәтнең булуы һәм аннан файдалануы турындагы мәгълүматны алып бару;

- милек хокукы яисә аренда шартнамәсе төзү хокукы булган торгларда сату өчен тәкъдим ителә торган мөлкәт исемлекләрен раслау;

- «Россия Федерациясендә кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү турында» 2007 елның 24 июлендәге 209-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә кече һәм урта эшкуарлык субъектларына тәкъдим ителә торган мөлкәт исемлеген раслау;

- читләштерелергә тиеш булмаган мөлкәт исемлеген раслау;

- мөлкәтне арендага, милеккә, түләүсез файдалануга, даими (вакыты чикләнмәгән) файдалануга, оператив идарәгә, хужалык алып баруга тапшыру турында карарлар кабул итү хокукы һәм документлар эзерләү, файдалануның башка рәвешләре;

- муниципаль мөлкәтне исәптән чыгару;

- муниципаль мөлкәтне сату;

- сатучы функцияләрен кануннар нигезендә башкару;

- "Россия Федерациясендә Торак фондын хосусыйлаштыру турында" 1991 елның 4 июлендәге 1541-1 номерлы Россия Федерациясе Законы нигезендә торак урыннарны гражданныр милкенә тапшыру;

- федераль милектәге, Татарстан Республикасы, башка муниципаль берәмлекләр милкендәге мөлкәтне муниципаль милеккә кабул итү;

- муниципаль милектәге мөлкәтне федераль милеккә, Татарстан Республикасы, башка муниципаль берәмлекләр милкенә тапшыру;

- күчемсез мөлкәт объектларына хокукларны һәм алар белән алыш-бирешләрне дәүләт теркәвенә алуны гамәлгә ашыручы органда күчемсез мөлкәт объектларына муниципаль милек хокукын Башкарма комитет тарафыннан теркәүне гамәлгә ашыру өчен документлар эзерләү;

- мөлкәтне Хужалык жәмгыятьләренең устав капиталларына кертем сыйфатында һәм коммерциягә карамаган оешмаларга кертем сыйфатында кертү;

- милекне залогка тапшыру һәм тапшыру килешүе;

- авыл җирлеге Советы карары белән билгеләнә торган очракларда җирлекнең муниципаль мөлкәттен читләштерү, шул исәптән аны хосусыйлаштыру турында тәкъдимнәр эзерләү һәм авыл җирлеге Советы белән килештерүгә (раслауга) чыгару;

- муниципаль мөлкәтне хосусыйлаштыру шартлары турында Карар кабул итү;

- муниципаль предприятиеләр һәм учреждениеләр төзү, аларның эшчәнлек максатларын, шартларын һәм тәртибен билгеләү, аларның уставларын раслау, Муниципаль казна учреждениеләрен финанслауны тәэмин итү, муниципаль учреждениеләрне һәм Предприятиеләрне үзгәртеп оештыру һәм бетерү

мәсьәләләрен хәл итү, аларның җитәкчеләрен контракт нигезендә билгеләү һәм биләгән вазыйфаларыннан азат итү;

- муниципаль милектә булмаган предприятиеләр, оешмалар белән авыл җирлеген икътисадый һәм социаль үстерүдә хезмәттәшлек турында шартнамәләр тәзү; авыл җирлеге территориясендә халыкка хезмәт күрсәтү өлкәсендә төрле милек рәвешләрендәге предприятиеләр тәзүгә ярдәм итү;

- полициянең участок уполномоченные вазыйфасын биләүче хезмәткәргә авыл җирлегенең хезмәт күрсәтелә торган административ участогында эшләү өчен бина бирү;

- мөлкәтне биләү, аннан файдалану, аның белән эш итү буенча Россия Федерациясе законнары белән тыелмаган башка вәкаләтләр.

### 3. Хокукларны дәүләт теркәвенә алу

муниципаль мөлкәткә

3.1. Җирлекнең муниципаль күчемсез мөлкәте объектларына муниципаль милек хокукы, хужалык алып бару хокукы һәм оператив идарә итү хокукы законнарда билгеләнгән тәртиптә дәүләт теркәвенә алынырга тиеш һәм мондый теркәлү мизгеленнән барлыкка килә.

Гамәлдәге законнарда билгеләнгән очракларда муниципаль милек хокукы дәүләт теркәвенә алыну белән беррәттән дәүләт теркәвенә алынырга һәм аңа хокуклар чикләнергә (йөкләнергә) тиеш.

3.2. Хокукларны һәм чикләүләрне (йөкләмәләрне) дәүләт теркәвенә алу яңа төзелгән яисә сатып алынган мөлкәткә дә, шулай ук Зеленодольск муниципаль районының муниципаль милек реестрында (алга таба — Реестр) элек исәпкә алынган мөлкәткә дә гамәлгә ашырыла.

3.3. Күчемсез мөлкәткә хокукларны дәүләт теркәвенә алу өчен документлар рәсмиләштерү һәм тапшыруны:

1) җирлек муниципаль казнасының күчемсез мөлкәтенә муниципаль милек хокуклары-Башкарма комитет, ә ышанычнамә тиешенчә рәсмиләштерелгән очракта-вәкаләтле орган;

2) хужалык алып бару хокуклары һәм оператив идарә итү хокуклары — хокук ияләре;

3) аренда хокуклары — арендаторлар; ышанычлы идарә хокуклары-Башкарма комитет, ә ышанычнамә тиешенчә рәсмиләштерелгән очракта-вәкаләтле орган;

4) милек хокукын чикләүләр (йөкләүләр) (ипотека, сервитут) - чикләү үз файдасына билгеләнә торган зат;

5) муниципаль мөлкәтне тартып алганда — Башкарма комитет, ә ышанычнамә тиешенчә рәсмиләштерелгән очракта – вәкаләтле орган милек хокукына ия.

3.4. Авыл җирлеге казнасының күчемсез милек объектларына карата техник паспортлаштыру, дәүләт кадастр исәбенә кую чыгымнары авыл җирлеге бюджетының чыгым өлешендә карала һәм расланган смета нигезендә авыл җирлеге бюджетыннан финанслана.

### 4. Муниципаль мөлкәтне исәпкә алу

4.1. Авыл жирлеге милкендөге муниципаль мөлкөт (жирле бюджет һәм бюджеттан тыш фондлар акчаларыннан тыш) реестрда мәжбүри исәпкә алынырга тиеш, шул исәптән:

- муниципаль унитар предприятиеләргә хужалык алып бару хокукында беркетелгән мөлкөт;
- оператив идарә итү хокукында муниципаль учреждениеләргә беркетелгән мөлкөт;
- акционерлык жәмгыятьләренең район милкендөге акцияләре;
- Хужалык жәмгыятьләренең, ширкәтләренең устав (жыелма) капиталларына район өлөшлөрө (кертемнөрө) ;
- жирлек казнасы милке.

4.2. Мөлкөт муниципаль казнага керә:

- дүүлөт (федераль һәм Россия Федерациясе субъекты) һәм муниципаль милеккә милекне бүлешү турындагы законнарда каралган тәртиптә муниципаль милеккә тапшырганда;
- әгәр мөлкөт яңадан төзелсә яисә турыдан-туры муниципаль милеккә жирле бюджет акчалары исәбеннән сатып алынса;
- юридик һәм физик затлар тарафыннан муниципаль милеккә түләүсез тапшырылганда;
- муниципаль унитар предприятиеләрне хужалык алып барудан төшереп калдырганда һәм муниципаль учреждениеләрне оператив идарәдән законлы нигезләрдә тартып алганда;
- әгәр мөлкөт муниципаль унитар предприятиеләр һәм муниципаль учреждениеләр юкка чыгарылганнан соң калган булса;
- муниципаль милеккә законга каршы килми торган башка нигезләр буенча кергәндә.

4.3. Казна мөлкөтө белән идарә итү һәм эш итү тәртибе Рус Әжиле авыл жирлеге казнасы мөлкөтө турындагы Нигезләмә белән билгеләнә.

5. Муниципаль унитар предприятиеләр һәм муниципаль учреждениеләр тарафыннан хужалык алып бару хокукын гамәлгә ашыру һәм оператив идарә

5.1. Муниципаль унитар предприятиеләргә һәм муниципаль учреждениеләргә аларның устав эшчәнлеген тәэмин итү өчен кирәкле муниципаль мөлкөт, шулай ук эшчәнлек барышында гамәлдәге законнар нигезендә сатып алынган мөлкөт беркетелә.

5.2. Муниципаль мөлкөт муниципаль предприятиеләргә һәм учреждениеләргә беркетелә:

- муниципаль предприятиеләр һәм муниципаль учреждениеләр төзөгәндә;
- шушы затларның мөрәжәгәте буенча хужалык эшчәнлегә барышында (шул исәптән, мөлкөтнең предприятиегә яисә учреждениегә баланслы булуы нигезендә);
- муниципаль мөлкөтне предприятиеләр һәм учреждениеләр арасында яңадан бүлгәндә (баланстан баланска тапшырганда);
- муниципаль унитар предприятиеләрне һәм муниципаль учреждениеләрне үзгәртеп корганда;

- алар мөлкәтне үз эшчәнлекләреннән, шул исәптән рәхсәт ителгән эшкуарлык эшчәнлегеннән (муниципаль учреждениеләр, предприятиеләр өчен) кәргән керемнәр исәбенә сатып алганда.

5.3. Башкарма комитет карары буенча мөлкәт хужалык алып бару хокукында муниципаль унитар предприятиеләргә, оператив идарә хокукында муниципаль учреждениеләргә беркетелә.

5.4. Мөлкәтне беркетү турындагы мәсьәләне хәл итү өчен предприятие яисә учреждениедән таләп ителергә мөмкин:

предприятие яисә учреждение милкендәге мөлкәтнең инвентаризация Исемлеге;

- мөлкәт сатып алуға накладнойлар;
- мөлкәт сатып алу буенча башка документлар.

5.5. Предприятие яисә учреждение төзелгәндә (үзгәртеп оештырылганда) мөлкәтне беркетү өчен кирәкле документлар булып:

- предприятиене яисә учреждениене теркәү турында таныклык;
- предприятие яки учреждение уставы;
- бүлү балансы яисә тапшыру акты;

- төп чараларны расланган форма буенча типларга бүлөп (биналар, корылмалар, машиналар һәм жиһазлар, транспорт чаралары, инструментлар, житештерү һәм хужалык инвентаре һәм башка төп чаралар) расшифровкалау;

- күчәмсез милек объектларына техник документлар (паспортлар, өземтәләр, белешмәләр, актлар).

5.6 муниципаль милек учреждениеләр арасында аларның нигезле төкәдимнәре нигезендә Башкарма комитет карары буенча яңадан бүленә ала (баланстан баланска тапшыру).

5.7. Муниципаль мөлкәтне тапшыру тиешле карар кабул ителгәннән соң бер ай эчендә бухгалтерлык исәбендә билгеләнгән форма буенча кабул итү-тапшыру акты белән рәсмиләштерелә.

5.8. Муниципаль предприятиеләр һәм муниципаль учреждениеләр гамәлдәге законнарда, Башкарма комитетның хокукый актларында һәм гамәлгә кую документларында билгеләнгән хокукый сәләтләре чикләрендә хужалык алып бару яисә оператив идарә итү хокукында үзләренә беркетелгән муниципаль мөлкәткә ия булалар, алардан файдаланалар һәм алар белән эш итәләр.

5.9. Предприятиенең хужалык алып бару яисә учреждениенең күчәмсез мөлкәткә оператив идарә итү хокукы мондый хокукны дәүләт теркәвенә алган мизгелдән барлыкка килә.

Хужалык алып бару һәм оператив идарә итү хокукын дәүләт теркәвенә алу бурычы, объектларны паспортлаштыруны гамәлгә ашыруны да кертәп, предприятиегә һәм учреждениегә йөкләнә.

5.10. Предприятиенең хужалык алып бару һәм учреждениенең күчәмле мөлкәткә оператив идарә итү хокукы барлыкка килә:

- мөлкәтне кабул итү-тапшыру актына кул куелганнан соң беркетелгән мөлкәткә;

предприятие яисә учреждение тарафыннан мөстәкыйль сатып алынган мөлкәткә-предприятие яисә учреждение тарафыннан мөлкәт үз балансына куелганнан соң.

5.11. Аерым торган күчемсез милек объектларын хужалык карамагына яисә оператив идарәгә тапшырганда предприятие һәм учреждение жир кишәрлегенә хокуктарны рәсмиләштерү чараларын гамәлгә ашыра. Жир кишәрлегенә хокуктарны дәүләт теркәвенә алу һәм жир төзелеше эшен булдыру бурычы предприятиегә һәм учреждениегә йөкләнә.

5.12. Предприятиеләрнең һәм учреждениеләрнең хужалык алып бару һәм оператив идарә итү хокукы туктатыла:

- күчемле мөлкәт буенча - мөлкәтне кабул итү-тапшыру актларына район Башкарма комитеты карары белән башка юридик затка тапшырганда яисә мөлкәтне кире кайтарганда имза салынганнан соң;

- күчемсез мөлкәт буенча-Күчемсез мөлкәтнең бердәм дәүләт реестрына хужалык алып бару яисә оператив идарә итү хокукын туктату турында язма кертелгәннән соң.

5.13. Хужалык алып бару яисә оператив идарә итү хокукын туктату турында бердәм дәүләт күчемсез мөлкәт реестрына язма кертү буенча чаралар үткөрү бурычы предприятиегә һәм учреждениегә йөкләнә.

5.14. Муниципаль предприятие мөлкәте милекчесе мондый предприятиенә хужалык карамагындагы муниципаль мөлкәттән файдаланудан табышның бер өлешен алырга хоуклы.

Муниципаль унитар предприятиеләрнең район бюджетына күчерелергә тиешле табыш өлеше күләме муниципаль унитар предприятиеләрнең район бюджетына күчерелергә тиешле чиста табыш өлешен билгеләүнең Башкарма комитет карары белән расланган тәртибе нигезендә гамәлгә ашырыла.

6. Предприятиеләргә хужалык алып бару һәм учреждениеләргә оператив идарә итү хокукында беркетелгән мөлкәтне исәптән чыгару тәртибе

6.1. Предприятиеләргә хужалык алып бару һәм учреждениеләргә оператив идарә итү хокукында беркетелгән төп чараларны исәптән чыгару:

- мораль һәм физик яктан таушалу;
- аварияләр, табигый бәла-казалар һәм башка гадәттән тыш хәлләр вакытында ликвидацияләр;
- муниципаль милекне урлау, вәкаләтле органнар билгеләгән янгын;
- реконструкция эшләрен башкарганда өлешчә бетерү.

6.2. Муниципаль мөлкәтне исәптән чыгару тәртибе Күгәй авыл жирлеге Советы тарафыннан раслана торган тиешле нигезләмә белән билгеләнә.

7. Муниципаль мөлкәтне хосусыйлаштыру тәртибе һәм шартлары

7.1. Муниципаль милектәге мөлкәтне физик һәм (яисә) юридик затлар милкенә түләүле тартып алу муниципаль мөлкәтне хосусыйлаштыру дип таныла.

7.2. Муниципаль милек объектларын хосусыйлаштыру хосусыйлаштыру турында Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнары, жирле үзидарә органнарының норматив хокукый актлары һәм әлеге Нигезләмә нигезендә гамәлгә ашырыла.

7.3. Хосусыйлаштыруның фаразлау планы (программасы) "дәүләт һәм муниципаль мөлкәтне хосусыйлаштыру турында" 2001 елның 21 декабрдәгә 178-ФЗ номерлы Федераль закон һәм Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2005 елның 26 декабрдәгә 806 номерлы карары белән расланган Дәүләт һәм муниципаль мөлкәтне хосусыйлаштыруның фаразлау планнарын (программаларын) эшләү кагыйдәләре нигезендә эшләнә.

7.4. Жирле үзидарә органнары, муниципаль унитар предприятиеләр, шулай ук акционер жәмгыятьләр һәм җаваплылыгы чикләнгән жәмгыятьләр, устав капиталларындагы өлешләре муниципаль милектә булган акцияләр, башка юридик затлар һәм гражданныр муниципаль мөлкәтне хосусыйлаштыру турында үз тәкъдимнәрен Башкарма комитетка жиберергә хокуклы.

7.5. Хосусыйлаштыруның фаразлау планында (программасында) түбәндәгеләр бар: план чорында хосусыйлаштыру планлаштырыла торган икътисадый эшчәнлек төрләре буенча төркемләнгән муниципаль мөлкәт (унитар предприятиеләр, акционер жәмгыятьләр акцияләре һәм муниципаль милектәгә җаваплылыгы чикләнгән жәмгыятьләрнең, район казнасын тәшкит итүче башка мөлкәтнең устав капиталларындагы өлешләре) исемлекләре, тиешле мөлкәтнең характеристикасы күрсәтелгән, хосусыйлаштыруның күздә тотыла торган сроклары һәм авыл жирлеге бюджетына керемнәр күләмен фаразлау;

7.6. Күгәй авыл жирлеге Советы:

1) муниципаль мөлкәтне хосусыйлаштыруның фаразлау планын (программасын) раслый;

2) муниципаль мөлкәтне хосусыйлаштыруның фаразлау планына (программасына) үзгәрешләренә һәм өстәмәләренә раслый;

3) муниципаль мөлкәтне хосусыйлаштыруның фаразлау планының (программасының) үтәләше турында хисап раслый;

4) муниципаль мөлкәтне хосусыйлаштыруны тикшереп тора

7.8. Башкарма комитет:

1) Күгәй авыл жирлеге Советына муниципаль мөлкәтне хосусыйлаштыру турында чираттагы финанс елы башланьрга сигез айдан да соңга калмыйча тәкъдимнәр кертә;

2) план чорына муниципаль мөлкәтне хосусыйлаштыруның фаразлау планы (программасы) проектын эшли (Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2005 елның 26 декабрдәгә 806 номерлы карары белән расланган Дәүләт һәм муниципаль мөлкәтне хосусыйлаштыруның фаразлау планнарын (программаларын) эшләү кагыйдәләренә ярашлы рәвештә) һәм план чоры башланганчы 10 эш көненнән дә соңга калмыйча Күгәй авыл жирлеге Советына раслау өчен тапшыра;

3) муниципаль мөлкәтне хосусыйлаштыруның фаразлау планына (программасына) үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү проектын эшли;

4) муниципаль мөлкәтне хосусыйлаштыруның фаразлау планын (программасын) Рус Әжиле авыл жирлеге Советы тарафыннан расланган көннән алып 10 көн эчендә «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә Татарстан Республикасы Муниципаль берәмлекләре порталы составындагы Зеленодольск муниципаль районы мәгълүмат сайтында урнаштыра (<http://zelenodolsk.tatarstan.ru>), торглар үткәрү турында мәгълүмат урнаштыру өчен Россия Федерациясенең рәсми сайтында (<http://www.torgi.gov.ru>), "дәүләт мөлкәтен

һәм муниципаль мөлкәтне хосусыйлаштыру турында" Федераль законда билгеләнгән таләпләр нигезендә;

5) муниципаль мөлкәтне сатучы була;

6) "дәүләт һәм муниципаль мөлкәтне хосусыйлаштыру турында" Федераль законның 21.12.2001 елгы 178-ФЗ номерлы 14 статьясы нигезендә хосусыйлаштыру шартлары турында Карар кабул итә.

7) план чорына муниципаль мөлкәтне хосусыйлаштыруның фаразлау планына (программасына) кертелмичә хосусыйлаштырыла торган муниципаль мөлкәт исемлеген төзү һәм раслау, шулай ук күрсәтелгән исемлеккә үзгәрешләр кертү тәртибен билгели;

8) план чорына муниципаль мөлкәтне хосусыйлаштыруның фаразлау планына (программасына) кертелмичә генә хосусыйлаштырыла торган муниципаль мөлкәт исемлеген раслый торган башкарма хакимиятнең муниципаль органын билгели;

9) ел саен, 1 февральдән дә соңга калмыйча, Рус Әжиле авыл җирлеге Советына муниципаль мөлкәтне хосусыйлаштыруның узган елгы нәтижәләре турында әлеге Нигезләмәгә 1 нче кушымтада каралган форма буенча хисап әзерли һәм тапшыра;

10) муниципаль мөлкәтне хосусыйлаштыруның узган елгы нәтижәләре турында хисапны «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә Татарстан Республикасы Муниципаль берәмлекләре порталы составындагы Зеленодольск муниципаль районының мәгълүмат сайтында урнаштыра (<http://zelenodolsk.tatarstan.ru>), торглар үткөрү турында мәгълүмат урнаштыру өчен Россия Федерациясенең рәсми сайтында (<http://www.torgi.gov.ru>) Күгәй авыл җирлеге Советына тәкъдим итү белән бер үк вакытта.

7.9. Башкарма комитет муниципаль мөлкәтне сатуны гамәлгә ашыру өчен билгеләнгән тәртиптә махсуслаштырылган оешмаларны җәлеп итәргә хокуклы.

## 8. Муниципаль милекне арендага бирү

8.1. Күгәй авыл җирлеге муниципаль мөлкәттен арендага бирүче булып:

1) казна мөлкәтенә карата Башкарма комитет;

2) Күгәй авыл җирлегенең муниципаль унитар предприятиеләре хужалык алып бару хокукында үзләренә беркетелгән мөлкәткә карата;

3) Күгәй авыл җирлегенең муниципаль казна предприятиеләре һәм муниципаль учреждениеләре оператив идарә хокукында үзләренә беркетелгән мөлкәткә карата;

8.2. Муниципаль милекне арендаучылар юридик затлар һәм физик затлар булырга мөмкин.

8.3. Арендага җир кишәрлекләре, күчемле һәм күчемсез милек (биналар, корылмалар, биналар), бердәм милек комплекслары бирелергә мөмкин.

8.4. Җир кишәрлекләрен арендага бирү җир турындагы законнар белән билгеләнә.

8.5. Зеленодольск муниципаль районының муниципаль мөлкәттен тапшыру тәртибе Россия Федерациясе Гражданлык кодексы, «Конкуренцияне яклау турында» 26.07.2006 елгы 135-ФЗ номерлы Федераль законның 17.1 статьясы һәм район Советы раслый торган нигезләмә нигезендә гамәлгә ашырыла.

8.6. Аренда түлөвө «Россия Федерациясендө бөялөү эшчәнлеге турында»1998 елның 29 июлендөгө 135-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендө билгеләнә.

9.Муниципаль милек объектларын түлөүсөз файдалануга тапшыру.

9.1. Муниципаль милек объектлары түлөүсөз файдалану шартнамәләре нигезендө гражданлык законнарында һәм «конкуренцияне яклау турында»26.07.2006 №135-ФЗ Федераль законда билгеләнгән төртиптө түлөүсөз файдалануга тапшырылырга мөмкин.

9.2. Муниципаль милек объектларын түлөүсөз файдалануга тапшыру турында карарны Башкарма комитет кабул итә.

9.3. Түлөүсөз файдалану шартнамәсе (ссуда шартнамәсе) буенча ссуда бирүче булып Башкарма комитет тора.

9.4. Муниципаль мөлкәтне ссуда алучы файдаланыла торган мөлкәтне тиешле хәлдә тотарга, аңа ссуда шартнамәсе шартлары нигезендө агымдагы, капитал ремонт ясарга һәм коммуналь хезмәтләр өчен түлөргә тиеш, моңа гомуми белем бирү учреждениеләрендә кайнар мөктәп туклануын оештыру буенча хезмәтләр күрсәтүче оешмаларга тапшырыла торган мөлкәт керми. Капиталь ремонт үткәру зарурлыгы һәм сроклары мәжбүри рәвештә ссуда бирүче белән килештерелгә тиеш.

9.5. Муниципаль милек объектлары почта элемтәсе бүлекчәләрен урнаштыру өчен «Россия Почтасы» АЖ тарафыннан түлөүсөз файдалану шартнамәләре нигезендө түлөүсөз файдалануга тапшырылырга мөмкин.

10. Муниципаль мөлкәтне ышанычлы идарәгә тапшыру.

10.1. Муниципаль милек Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районының «Күгәй авыл җирлегә» муниципаль берәмлеге мәнфәгатьләрендә ышанычлы идарәгә тапшырылырга мөмкин.

10.2. Предприятиеләр һәм башка мөлкәт комплекслары, күчөмсөз мөлкәткә караган аерым объектлар, кыйммәтле кәгазьләр, документсыз кыйммәтле кәгазьләр белән таныкланган хокуклар, махсус хокуклар һәм башка мөлкәт ышанычлы идарә объектлары булырга мөмкин.

10.3. Районның җирле үзидарә органнарына, муниципаль унитар предприятиеләргә һәм учреждениеләргә хужалык алып бару яисә оператив идарә итү хокукында беркетелгән мөлкәтне ышанычлы идарәгә тапшыру рөхсәт ителми.

10.4. Ышанычлы идарә шартнамәсе ышанычлы идарәне гамәлгә куючы Башкарма комитет тарафыннан төзелә.

10.5. Муниципаль милек объектларын ышанычлы идарәгә тапшыру шартлары, мөмкин булган түлөү күләме, шулай ук кирәкле чыгымнарны каплау гамәлдөгә законнар нигезендә Башкарма комитетның хокукый акты белән билгеләнә.

10.6. Ышанычлы идарә шартнамәсендә шартларның берсе буларак нәтижә каралырга тиеш, аңа ирешү билгеле бер срок узгач ышанычлы идарәчегә йөкләнә.

10.7. Мөлкәт белән ышанычлы идарә итү шартнамәсендә күрсәтелгәргә тиеш::

ышанычлы идарәгә тапшырыла торган мөлкәт составы;

ышанычлы идарәне гамәлгә куючының исеме;

эгәр түлөү Шартнамәдә каралган булса, идарәчегә түлөү күләме һәм рәвеше; Шартнамәнең гамәлдә булу вакыты.

Ышанычлы идарә шартнамәсендә шартларның берсе буларак нәтижә каралырга тиеш, аңа ирешү билгеле бер срок узгач ышанычлы идарәче бурычларына йөкләнә.

10.8. Мөлкәт белән ышанычлы идарә итү шартнамәсе биш елдан артмаган вакытка төзелә. Ышанычлы идарәгә тапшырыла торган мөлкәтнең аерым төрләре

өчен гамәлдәге законнарда шартнамә төзелергә мөмкин булган башка чик сроклар билгеләнергә мөмкин.

Шартнамәнең гамәлдә булу срогы тәмамлангач, аның туктатылуы турында якларның берсе гариза бирмәгән очракта, ул Шартнамәдә каралган срокка һәм шул ук шартларда озайтылган дип санала.

10.9. Ышанычлы идарәгә тапшырылган мөлкәт идарәне гамәлгә куючының башка мөлкәтеннән, шулай ук ышанычлы идарәче мөлкәтеннән аерыла. Бу мөлкәт ышанычлы идарәчедә аерым баланста чагыла һәм аның буенча мөстәкыйль исәп алып барыла. Ышанычлы идарә итүгә бәйле эшчәнлек буенча исәп-хисаплар өчен аерым банк счёты ачыла.

11. Муниципаль милекне залогка тапшыру.

11.1. Муниципаль мөлкәт залогына бәйле гамәлләр Россия Федерациясе граждандар законнары белән җайга салына. Район казнасын тәшкил итүче муниципаль мөлкәт залогы тәэмин итү өчен гамәлгә ашырылырга мөмкин:

- районның йөкләмәләре;

- устав капиталында Рус Әҗиле авыл җирлегенә өлеше булган авыл җирлекләре муниципаль унитар предприятиеләренә, Хужалык җәмгыятьләренә йөкләмәләрен үтәү белән авыл җирлегенә кызыксына.

11.2. Залог предметы теләсә кайсы муниципаль мөлкәт, шул исәптән әйберләр һәм мөлкәти хокуклар (таләпләр) булырга мөмкин, мөлкәттән тыш:

- гамәлдәге законнар нигезендә әйләнештән алынган;

- авыл җирлегенә мәдәни мирасын тәшкил итүче муниципаль музейлар, архивлар, китапханәләр, мәдәният йортлары һәм сарайлары, стадионнар, спорт клублары, техник һәм фәнни иҗат йортлары, балалар иҗат йортлары;

- аларны хосусыйлаштыру тыелган;

- натурада бүлү максатчан билгеләнешен үзгәртмичә мөмкин булмаган күчемсез объектларның бер өлеше (өлеше);

- башка затка федераль закон тарафыннан тыелган хокукларны биреп тору.

авыл җирлегенә федераль кануннар нигезендә. Мөлкәтнең аерым төрләренә залогы федераль закон белән тыелырга яисә чикләнергә мөмкин.

11.3. Күчемсез муниципаль мөлкәт объектынның залогы турында карар һәм аны залогка тапшыру шартлары Совет тарафыннан кабул ителә.

12. Авыл җирлегенә муниципаль милеккә акцияләр, Хужалык җәмгыятьләренә (ширкәтләренә) устав (җыелма) капиталларындагы өлешләр белән идарә итү.

12.1. Хужалык җәмгыятьләренә (ширкәтләренә) устав (җыелма) капиталларындагы муниципаль милеккә өлешләр, акцияләр белән идарә итү Башкарма комитет тарафыннан гамәлгә ашырыла.

12.2. Хужалык җәмгыятьләргә белән идарә итүдә катнашу муниципаль вәкилләр аша гамәлгә ашырыла, аларның кандидатуралары Башкарма комитет карары белән раслана.

12.3. Муниципаль предприятиеләрне хосусыйлаштыру тәртибендә оештырылган акционер җәмгыятьләренә гамәлгә куючысы-Башкарма комитет.

12.4. Рус Әҗиле авыл җирлегенә хужалык ширкәтләрендә катнашуыннан алынган табыш (дивидендлар) тулы күләмдә җирлек бюджетына җибәрелә.

13. Муниципаль мөлкәтне федераль милеккә һәм Татарстан Республикасы дөүләт милкенә һәм башка муниципаль берәмлекләр милкенә тапшыру.

13.1. Районның муниципаль мөлкәтен федераль милеккә, Татарстан Республикасы дәүләт милкенә һәм башка муниципаль берәмлекләр милкенә тапшыру федераль дәүләт хакимияте органнарына, Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнарына, муниципаль берәмлекләрнең жирле үзидарә органнарына беркетелгән вәкаләтләрне гамәлгә ашыруны тәмин итү өчен федераль дәүләт хакимияте органнары, Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнары һәм муниципаль берәмлекләрнең жирле үзидарә органнары арасында вәкаләтләр чикләнгәндә, шулай ук башка очракларда, законнарда каралган.

13.2. Районның муниципаль мөлкәтен федераль милеккә, Татарстан Республикасы дәүләт милкенә һәм башка муниципаль берәмлекләр милкенә тапшыру турындагы карарлар Күгәй авыл жирлегә Советы тарафыннан кабул ителә.

13.3. Районның муниципаль мөлкәтен федераль милеккә, Татарстан Республикасы дәүләт милкенә һәм башка муниципаль берәмлекләр милкенә тапшыру федераль дәүләт хакимияте органнары, Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнары, районның һәм муниципаль берәмлекләрнең жирле үзидарә органнары инициативасы белән башкарыла.

14. Муниципаль милектән файдаланудан керемнәр.

14.1. Муниципаль милектәге мөлкәттән файдаланудан кәргән керемнәргә түбәндәгеләр керә:

- район казнасының муниципаль мөлкәтен арендага бирүдән алына торган акчалар;

- Хужалык жәмгыятьләренең устав (жыелма) капиталларындагы авыл жирлегендәге акцияләр (өлешләр) буенча керемнәр;

- муниципаль унитар предприятиеләр табышының салымнар һәм башка мөжбүри түләүләрне түлгәннән соң калган өлеше;

- авыл жирлегә казнасының муниципаль мөлкәтен хосусыйлаштырудан керемнәр;

- авыл жирлегә казнасының муниципаль мөлкәтеннән файдаланудан Россия Федерациясе законнарында каралган башка керемнәр.

14.2. Муниципаль милектән файдаланудан кәргән керемнәр керемнәренң салым булмаган төрләренә керә һәм жирлек бюджетна күчәрелә.

15. Муниципаль милек объектларынан файдалануны тикшереп тору.

15.1. Муниципаль мөлкәттән файдалануның нәтижәләлеген арттыру, аны рациональ файдаланмау һәм билгеләнеше буенча файдаланмау очракларын билгеләү максатларында муниципаль мөлкәттән файдалануны тикшереп тору гамәлгә ашырыла.

15.2. Контроль федераль законнар нигезендә муниципаль контрольне гамәлгә ашырырга хоуклы орган (алга таба – вәкаләтле орган) тарафыннан гамәлгә ашырыла.

15.3. Вәкаләтле орган муниципаль унитар предприятиеләр һәм муниципаль учреждениеләр, шулай ук муниципаль мөлкәтнең билгеләнеше буенча файдаланылуын һәм сакланышын тикшереп тору өлешендә башка затлар эшчәнлегенә документаль һәм башка тикшерүләр билгеләргә һәм уздырырга хоуклы.

15.4. Муниципаль унитар предприятиеләр һәм муниципаль учреждениеләр, башка затлар житәкчеләре муниципаль мөлкәт белән эш итү барышында закон бозулар фактлары ачыкланганда кирәкле документларны һәм белешмәләрне

тапшырырга, шулай ук ачыкланган хокук бозуларны вәкаләтле орган тарафыннан күрсәтелгән срокта бетерергә тиеш.

1 нче кушымта

Күгәй авыл җирлеге муниципаль мөлкәтен хосусыйлаштыруның фаразлау планы (программасы) үтәләше турында хисап \_\_\_\_ – \_\_\_\_ е.

20\_\_ елда хосусыйлаштырылган объектлар исемлеге.

№ п/п	Мөлкәт исеме, майданы, адресы	Хосусыйлаштыру ысулы сатулар үткөрү датасы беренчел тәкъдим бәясе	базар бәясе сум (НДС белән), сум сату	алу шартнамәсе буенча Сумма (НДС белән), сум.	Хосусыйлаштыру ысулы сатулар үткөрү датасы беренчел тәкъдим бәясе
1					
2					
3					
4					

Реализацияләнмәгән объектлар исемлеге.

№ п/п	Мөлкәт исеме, майданы, адресы	Бәяләргә арттыруга аукцион турында хәбәр итү	Сату турында гавами тәкъдим юлы белән хәбәр итү	Беренчел тәкъдим бәясе- базар бәясе сум (НДС белән), сум.	Башкарылмыйча калган сатуларның сәбәбе